

BULETIN INFORMATIV
„Integrarea Refugiatilor în România”

Nr. 1, iunie 2007

Cuprins:

Despre noi

Definitii si terminologie

Istoricul azilului în România

Legislatie relevanta

Date statistice

Cadrul institutional al asistentei în domeniul azilului:

Integrarea strainilor în România - Notiuni generale

Evenimente

Despre noi

ARCA - Forumul Român pentru Refugiati si Migranti este o asociatie neguvernamentala româneasca, înfiintata în anul 1998, acreditata ca furnizor de servicii sociale în februarie 2006 si specializata în domeniul integrarii persoanelor cu o forma de protectie în România.

ARCA are ca scop apararea si promovarea drepturilor fundamentale ale omului, în special ale refugiatilor, repatriatilor si ale altor categorii de migranti.

Misiunea noastra este de a facilita integrarea refugiatilor, migrantilor si repatriatilor în societatea româneasca prin servicii care sa vina în sprijinul grupurilor noastre tinta: informare si consiliere pe drepturi si obligatii în România, evaluarea nevoilor si asistenta materiala pentru cele mai vulnerabile cazuri, consiliere si asistenta juridica pentru accesul efectiv la drepturile sociale si economice, obtinerea domiciliului în România si cetateniei române. Cu sprijinul Înaltului Comisariat al Natiunilor Unite pentru Refugiati si în colaborare cu Oficiul National pentru Refugiati, am actionat cu succes pentru îmbunatatirea legislatiei în domeniul integrarii refugiatilor si promovarea aspectelor legate de acestia în rândul autoritatilor si publicului.

Definitii si terminologie

Strain - Persoana care nu are cetatenie româna, indiferent daca are alta cetatenie sau nu.

Rezident - Strainul titular al unui **permis de sedere temporara** eliberat de Autoritatea pentru Straini.

Rezident permanent (persoana cu **domiciliul** în România) - Strainul titular al unui **permis de sedere permanenta** eliberat de Autoritatea pentru Straini.

Persoana care beneficiaza de tolerare - Strainul care nu mai are drept de sedere dar care, din motive obiective, nu poate parasi teritoriul României. **Solicitant de azil** - Strainul care solicitat o forma de protectie în România, atât timp cât cererea sa nu a fost solutionata printr-o hotarâre irevocabila.

Persoana care a obtinut o forma de protectie - Strainul care, la sfârșitul procedurii de azil a obtinut una din urmatoarele forme de protectie:

- Statut de refugiat
- Protectie subsidiara
- Protectie temporara

Persoana cu statut de refugiat (refugiat recunoscut) - Strainul caruia i se acorda forma de protectie numita „statut de refugiat” deoarece îndeplineste conditiile prevazute de Conventia de la Geneva din 1951 privind statutul refugiatilor.

Refugiatii sunt persoane care, în urma unei temeri justificate de persecutie datorita rasei, religiei, nationalitatii, apartenentei la un anumit grup social sau opiniilor politice, se afla în afara tarii a carei cetatenie o au si care nu pot sau, datorita acestei temeri, nu doresc protectia acestei tari; sau care, neavând nici o cetatenie si gasindu-se în afara tarii în care aveau resedinta obisnuita, ca urmare a unor astfel de evenimente nu pot sau, datorita respectivei temeri, nu doresc sa se întoarca. (Conventia de la Geneva privind statutul refugiatilor, 1951)

În contextul refugiatilor, persecutia se refera la orice act prin care sunt sever încalcate drepturi fundamentale ale omului, pe motiv de rasa, religie, nationalitate, opinie politica sau apartenenta la un anumit grup social.

Persoana cu protectie subsidiara (protectie umanitara conditionata) - Strainul caruia i se acorda forma de protectie numita „protectie subsidiara” în baza altor motive decât cele prevazute în Conventia din 1951. Protectia subsidiara se poate acorda strainului care nu îndeplineste conditiile pentru recunoasterea statutului de refugiat dar cu privire la care exista motive temeinice sa se creada ca, în cazul returnarii în tara de origine, va fi supus unui risc serios si care, nu poate sau datorita acestui risc nu doreste protectia acestei tari. Prin risc serios se înțelege:

- Condamnarea la pedeapsa cu moartea sau executarea unei astfel de pedepse
- Tortura, tratamente sau pedepse inumane sau degradante
- Amenintarea serioasa, individuala, la adresa vietii sau integritatii, ca urmare a violentei generalizate în situatii de conflict armat intern sau international, daca solicitantul face parte din populatia civila

Protectie temporara - Aceasta forma de protectie se acorda de catre statul român persoanelor care provin din zone de conflict, în perioade de conflicte armate în care România nu este angajata. Procedura are caracter exceptional si este menita sa asigure, în cazul unui flux masiv de persoane stramutate din alta tara, protectie imediata si temporara.

Istoricul azilului în România

În 1991, prin Legea nr. 46, România adera la Conventia de la Geneva (1951) privind statutul refugiatilor si la Protocolul Aditional. Totusi, prima lege interna în domeniul azilului a fost adoptata de România în 1996, urmata de alte doua ordonante de Guvern (nr. 102/2000 privind statutul si regimul refugiatilor în România - abrogata în 2006 - si nr. 44/2004 privind integrarea sociala a strainilor care au obtinut o forma de protectie în România - modificata si completata în 2006). În prezent, legislatia româneasca în domeniul azilului este aliniata standardelor europene si acquis-ului comunitar.

Legislatie relevanta

Conventia din 1951 si Protocolul din 1967 privind statutul refugiatilor sunt instrumente internationale adoptate de ONU, care stabilesc standardele internationale minime în privinta protectiei refugiatilor. Ambele documente au fost ratificate de România prin legea 46/1991.

În afara de motivele pentru care o persoana poate pierde statutul de refugiat sau nu îl poate obtine, Conventia din 1951 precizeaza care sunt drepturile pe care refugiatii le au în tarile de azil. Prin Protocol, prevederile Conventiei au devenit aplicabile tuturor refugiatilor, indiferent de zona geografica din care proveneau si de perioada în care s-au întâmplat evenimentele care i-au determinat sa caute protectie. Până la Protocolul din 1967, Conventia se aplica numai refugiatilor din Europa si numai celor care suferisera de pe urma unor evenimente petrecute înainte de 1 ianuarie 1951 (refugiatilor rezultati în urma celui de-al doilea razboi mondial).

Legea nr. 122/2006 privind azilul in Romania (si Normele Metodologice) stabileste derularea procedurii de azil, defineste termenii, principiile si garantiile procedurale, precum si drapturile si obligatiile solicitantilor de azil si persoanelor care au obtinut o forma de protectie în România.

Ordonanta de Guvern nr. 44/2004 privind integrarea sociala a strainilor care au dobândit o forma de protectie sau un drept de sedere în România, precum si a cetatenilor statelor membre ale Uniunii Europene si Spatiului Economic European (si Normele Metodologice), aprobata prin Legea 185/2004, cu modificarile si completarile ulterioare, defineste programul guvernamental de integrare, drepturile sociale ale persoanelor cu o forma de protectie în România si responsabilitatile institutiilor implicate. Prin Ordonanta de Guvern nr. 41/2006, printre beneficiarii programului guvernamental de integrare sunt incluse si alte categorii de straini (cei cu un drept de sedere în România, cetatenii statelor membre ale Uniunii Europene si Spatiului Economic European).

În ceea ce priveste integrarea refugiatilor în România, aceasta lista trebuie extinsa cu legi din domeniile social, economic si cultural, cum ar fi: legea venitului minim garantat, legea locuintei, legea privind sistemul asigurarilor pentru somaj si ocuparea fortei de munca, legea privind reforma in domeniul sanitar, legea educatiei, legea privind exercitarea profesiei de medic si altele.

Legea nr. 122/2006 si Ordonanta nr. 44/2004 sunt legi speciale aplicabile în domeniul azilului. **Ordonanta de Urgenta nr. 194/2002 privind regimul strainilor în România**, aprobata prin legea 357/2003 cu modificarile si completarile ulterioare, **este legea generala** la care se apeleaza în cazul în care cele doua legi referitoare la refugiatii nu ofera raspunsuri întrebărilor noastre.

Date statistice

Conform Raportului Anual privind situatia strainilor care au obtinut o forma de protectie în România (Oficiul National pentru Refugiatii, iulie 2006), în perioada 1991 - iunie 2006, au fost înregistrati un numar de 15328 de solicitanti de azil.

Dintre acestia numai 2635 au primit o forma de protectie. La sfârșitul lunii iunie 2006, în evidentele ONR erau **671** de straini cu o forma de protectie în România (refugiati si persoane cu protectie subsidiara): 468 de adulti si 203 copii. Ca si repartitie pe tari de origine, cei mai multi provin din Irak (49,7%), urmati de Iran (10,7%) si Palestina (7,6%). Din Africa cei mai multi refugiati sunt din Congo (7,0%).

Cadrul institutional al asistentei în domeniul azilului

- **Oficiul National pentru Refugiati (ONR)** este o structura în cadrul Ministerului Internelor si Reformei Administrative care se ocupa cu derularea procedurii de azil dar si cu coordonarea procesului de integrare a refugiatilor în România.
- **Autoritatea pentru Straini (ApS)** este o structura specializata în cadrul Ministerului Internelor si Reformei Administrative care se ocupa în principal cu reglementarea sederii strainilor în România.
- **Înaltul Comisariat al Natiunilor Unite pentru Refugiati (UNHCR)** este o organizatie inter-guvernamentala, prezenta în România înca din 1991, care a furnizat asistenta institutiilor românești pentru dezvoltarea sistemului de azil din România.
UNHCR finanteaza organizatiile ne-guvernamentale pentru a derula programe de asistenta a refugiatilor.
- **Organizatii neguvernamentale:** ARCA - Forumul Român pentru Refugiati si Migranti (ARCA), Consiliul National Român pentru Refugiati (CNRR), Serviciul Iezuitilor pentru Refugiati - România (JRS), Organizatia Femeilor Refugiate - România (OFRR), Salvati Copiii - România (SCR). Toate aceste organizatii coopereaza cu ONR si ofera servicii solicitantilor de azil (CNRR), persoanelor care au dobândit o forma de protectie (ARCA, JRS), copiilor solicitanti de azil si refugiati (SCR), persoanelor tolerate (JRS) sau sprijin pentru dezvoltarea comunitatii de refugiati (OFRR).

Integrarea strainilor în România - Notiuni generale

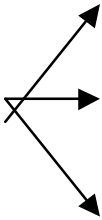
Integrarea locala a refugiatilor este produsul final al unui proces multi-dimesional si continuu.

Integrarea presupune din partea refugiatului pregatire si disponibilitate de a se adapta la societatea gazda fara a-si lasa in urma propria identitate culturala iar din partea societatii gazda, existenta unor comunitati locale receptive precum si a unor institutii publice capabile sa raspunda nevoilor unei populatii diverse.

Cele trei dimensiuni ale integrarii:

- dimensiunea juridica (refugiatilor li se acorda progresiv drepturi si obligatii care, in sens larg, sunt la acelasi nivel cu cele ale cetatenilor);
- dimensiunea economica (fondurile investite în programele de integrare si asistenta guvernamentala se întorc la bugetul statului atunci când refugiatii devin "productivi");
- dimensiunea socio-culturala (adaptarea la regulile sociale si specificul cultural al societatii-gazda, cu pastrarea propriei identitati culturale).

Daca un strain

- obține rezultate „vizibile public”** pe angajare, locuinta, educatie, sanatate, rezultate echivalente cu cele obtinute de membrii societatii gazda,
- mentine legaturi sociale cu membrii comunitatii** cu care se identifica, cu membrii societatii gazda si cu institutii ale statului,
- dispune de suficiente cunostinte de limba si cultura,** se simte în siguranta si își percepe situatia ca fiind stabila si similara cu a unui cetatean al tarii gazda, fiind astfel încurajat sa dobândeasca cetatenia tarii gazda,

se considera ca **este integrat**.

Programul Governamental de integrare

Este prevazut de OG nr. 44/2004, modificata de OG nr. 41/2006 si cuprinde o serie de masuri si activitati menite sa faciliteze integrarea. Initial, programul guvernamental de integrare era destinat strainilor care au obtinut o forma de protectie în România pentru ca, ulterior, sa fie extins si la strainii cu un drept de sedere în România, cetatenii tarilor membre ale Uniunii Europene si Spatiului Economic European.

Activitatile din programul guvernamental de integrare cuprind: informare pe drepturi si obligatii, consiliere pentru accesul la drepturile sociale, activitati de acomodare culturala, cursuri de limba româna. Înscrierea în programul de integrare se face la cerere iar participarea la activitati este gratuita pentru toti strainii.

Evenimente

20 iunie - Ziua Mondiala a Refugiatului

În 2001, cu ocazia celebrarii a 50 de ani de la adoptarea Conventiei de la Geneva din 1951 privind statutul refugiatilor, Adunarea Generala a Natiunilor Unite a declarat data de 20 iunie ca fiind Ziua Mondiala a Refugiatului.

Cu aceasta ocazie mai multe tari ale lumii, printre care si România, organizeaza o serie de evenimente având ca scop promovarea imaginii refugiatilor în societatea gazda, dar si a culturii si traditiilor cu care acestia vin din tarile de origine.

Anul acesta, mesajul campaniei pentru Ziua Refugiatului este „Sa-i ajutam sa se simta în România ca acasa”. Pentru a vedea Programul Saptamânii Refugiatului, click aici.